

Gradjansko odjeljenje Vrhovnog suda Crne Gore, sastavljeno od sudija Radoja Orovića, kao predsjednika odjeljenja, Julke Badnjar, Vesne Begović, Natalije Filipović, Branimira Femića, Rade Kovačević, Dragice Milačić, Radojke Nikolić, Nataše Božović, Ranke Vuković i Dušanke Radović, kao članova odjeljenja, na sjednici održanoj dana 10.06.2016. godine, zauzelo je sljedeći

PRAVNI STAV

I Ako drugostepeni sud odlučuje o žalbi protiv prvostepene presude koja je donijeta prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku sud može prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno sudjenje u skladu sa dotadašnjim propisima.

II Ako je prvostepena presuda donijeta nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, a prvostepena presuda je ranije već jednom bila ukinuta po dosadašnjim propisima, drugostepeni sud ne može ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti na ponovno sudjenje već o žalbi mora odlučiti na osnovu održane rasprave.

III Ne može se izazvati sukob nadležnosti ako je drugostepeni sud ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio istom sudu na ponovno sudjenje.

O b r a z l o ž e n j e

Gradjanskom odjeljenju Vrhovnog suda Crne Gore obratio se Viši sud u Podgorici svojim zahtjevom radi zauzimanja pravnog stava po spornom pitanju:

- 1. Koliko puta drugostepeni sud može ukinuti prvostepenu presudu bez održavanja glavne rasprave nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2015. godine, te s tim u vezi da li se može izazvati sukob nadležnosti ukoliko je drugostepeni sud ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio na ponovno sudjenje?*

Odredbom člana 509 stav 1 Zakona o parničnom postupku ("Sl. list RCG", br. 22/04, 28/05, 76/06 i "Sl. list CG", br. 73/10, 47/15 i 48/15) propisano je da ako je prije početka primjene ovog zakona donesena prvostepena presuda ili rješenje kojim je postupak pred prvostepenim sudom okončan, dalji postupak sprovedeće se po dosadašnjim propisima. Stavom 3 iste zakonske odredbe propisano je da ako poslije početka primjene ovog zakona bude ukinuta prvostepena odluka iz st. 1 ovog člana dalji postupak sprovedeće se po ovom zakonu.

Odredbom člana 375 stav 1 Zakona o parničnom postupku predviđeno je da drugostepeni sud odlučuje u žalbi u sjednici vijeća ili na osnovu održane rasprave. Prema st. 2 iste odredbe drugostepeni sud će zakazati raspravu u slučaju kada je prvostepena presuda već jedanput ukinuta po žalbi a sud u sjednici vijeća ocijeni da se presuda protiv koje je izjavljena žalba zasniva na bitnim povredama odredaba parničnog postupka ili na pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku objavljen u “Sl. listu CG”, br. 47/15 i 48/15 u primjeni je od 29. novembra 2015. godine.

Polazeći od zakonskog odredjenja novim propisom u pogledu ovlašćenja drugostepenog suda pri postupanju povodom izjavljenih žalbi nameću se dvije pravne situacije u kojima se drugostepeni sud nalazi nakon stupanja na snagu navedenih izmjena ZPP, a koje je neophodno razgraničiti.

Naime, dovodjenjem u vezu odredbe člana 509 st. 1 i 2 i odredbe čl. 375 stav 2 sada važećeg ZPP, a imajući pritom u vidu rješenja prethodno važećeg Zakona o parničnom postupku, kada drugostepeni sud prilikom odlučivanja o žalbi **preispituje prvostepenu presudu koja je donijeta prije** stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZPP iz 2015. godine ima mogućnost da primjenom odredaba starog propisa prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Medjutim, kada drugostepeni sud po žalbi **preispituje prvostepenu presudu donijetu nakon** stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZPP iz 2015. godine, a prvostepena presuda je već jednom ranije bila ukinuta po ranijim propisima, tada drugostepeni sud ne može ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Ukoliko je drugostepeni sud po drugi put ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno sudjenje nakon početka primjene odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, ne može se izazvati sukob nadležnosti između osnovnog i višeg suda. Ovo zbog toga što se drugostepeni sud nije oglasio nenadležnim i ustupio spise prvostepenom sudu, da bi se u smislu člana 25 stav 1 ZPP mogao izazvati sukob nadležnosti, već je ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Stoga, cijeneći evidentne pravne situacije iz predmetnog zahtjeva Gradjansko odjeljenje ovog suda je usvojilo pravni stav kao u izreci.

Predsjednik,
Gradjanskog odjeljenja
Radoje Orović,s.r.